

Rajmund Szubański

Zamglona perspektywa

Przegląd Historyczno-Wojskowy 15 (66)/1 (247), 230

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zamglona perspektywa

Tytuł artykułu Stanisława Jaczyńskiego *Bitwa pod Lenino z perspektywy 70-lecia* („Przeгляд Historyczno-Wojskowy” 2013, nr 4) jest niezupełnie adekwatny do treści. Zabrakło w nim mianowicie elementu raczej niezbędnego w tego rodzaju opracowaniach, tj. sytuacji po stronie przeciwnej. *Z zachowanych dokumentów źródłowych wynika, że dowództwo polskiej dywizji niewiele wiedziało o siłach niemieckich* – pisze autor. Szkoda, że ocena ta odnosi się także do dzisiejszych badaczy. Nie można było bowiem poprzestać na 20 wierszach tekstu, tym bardziej że większość z nich wymaga sprostowań.

Konkretnie: *Broniący się w pasie jej* (1 DP – R.S.) *natarcia 688 pułk grenadierów gen. por. Otto Schönemanna...* – czytamy. Jedno zdanie, dwa błędy. Status Dywizji Grenadierów Ludowych 337 Dywizja Piechoty otrzymała we wrześniu 1944 r., czyli dopiero od tej daty można jej żołnierzy nazywać grenadierami, a gen. Schönemann był istotnie jej dowódcą, ale do października 1942 i od lutego 1944 r., w 1943 zaś dowodził nią gen. por. Walter Scheller.

Wspomniany pułk miał rozbudować obronę składającą się z dwóch pozycji, były tam *drewniane schrony bojowe, zasieki z drutu kolczastego, wąskie i głębokie transzeje*. Zbudowano to wszystko *w ciągu około tygodnia*. Dla uprawdopodobnienia autor stwierdza, że 337 DP liczyła wówczas 18 tys. ludzi. Ależ tak licznych stanów nie miała na wschodzie żadna z dywizji dobrze już wykrwawionego Wehrmachtu! Miano to rzekomo osiągnąć wcieleniem do niej 113 Dywizji Piechoty, dzięki czemu *została uzupełniona do pełnego stanu etatowego*. Sęk w tym, że obowiązujący w październiku 1943 r. etat przewidywał 14 047 ludzi... Co więcej, według niemieckich źródeł dywizja została jesienią zredukowana do stanu *sześciu osłabionych batalionów...*

Informacje o 337 DP można bez większego trudu znaleźć w wielu dostępnych dziś wydawnictwach, od Paula Carella *Scorched earth. The Russian-German War 1943–1944* (1970), Wolfa Keiliga *Die Generale des Heeres* (1983), C. Nafzigera *The German Order of Battle*, t. 2 (2000), przez czwarty tom *Kriegstagebuch des OKW*, na dziewiątym tomie *Verbände und Truppen der deutschen Wehrmacht und Waffen-SS im Zweiten Weltkriege 1939–1945* nieocenionego Georga Tessina kończąc.

Rajmund Szubański